III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2022. gada 25. marts)

par priekšlikumu regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 549/2013 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā

(CON/2022/12)

(2022/C 218/02)

Ievads un tiesiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2022. gada 3. un 28. janvārī saņēma Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes lūgumus sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 549/2013 un atceļ 11 tiesību aktus nacionālo kontu jomā ([1]) (turpmāk – "ierosinātā regula").

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu saistībā ar Līguma 127. panta 2. punktu un Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu (turpmāk – "ECBS Statūti") 3. pantu, jo ierosinātā regula attiecas uz ECB kompetenci saskaņā ar ECBS Statūtu 5. pantu vākt vajadzīgo statistisko informāciju, lai veiktu Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) uzdevumus un vajadzības gadījumā veicinātu to noteikumu un prakses saskaņošanu, kas reglamentē statistikas vākšanu, apkopošanu un izplatīšanu tās kompetences jomās. ECB Padome šo atzinumu pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Vispārīgi apsvērumi

1.1. ECBS un Eiropas Statistikas sistēma (ESS) cieši sadarbojas, lai mazinātu pārskatu sniegšanas slogu un nodrošinātu saskaņotību, kas nepieciešama Eiropas statistikas sagatavošanai ([2]). Sadarbību starp ECBS un ESS reglamentē arī attiecīgie līgumi starp ECBS un ESS, piem., Saprašanās memorands par ECBS dalībnieku un ESS sadarbību ([3]), kas attiecas uz kopīgas atbildības vai kopīgu interešu jomām, t. i., maksājumu bilanci, finanšu statistiku, valdības finanšu statistiku, makroekonomikas statistiku un nacionālajiem kontiem. Lai gan ECBS un ESS dalībnieki pilda savus statistikas pienākumus saskaņā ar atšķirīgu tiesisko regulējumu ([4]), ņemot vērā ECBS statistikas sistēmas un ESS savstarpējo atkarību, grozījumi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 549/2013 ([5]) (turpmāk – "EKS 2010

([1]) COM(2021) 776 final.

([2]) Sk. 2. pantu Padomes Regulā (EK) Nr. 2533/98 (1998. gada 23. novembris) par statistikas informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka (OV L 318, 27.11.1998., 8. lpp.).

([3]) *Memorandum of Understanding on the Cooperation between the Members of the European Statistical System and the Members of the European System of Central Banks*, 2013. gada 24. aprīlis, pieejams ECB interneta vietnē www.ecb.europa.eu.

([4]) Sk. 3. punktu Eiropas Centrālās bankas Atzinumā CON/2011/44 (2011. gada 19. maijs) par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV C 203, 9.7.2011., 3. lpp.). Visi ECB atzinumi tiek publicēti EUR-Lex.

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 549/2013 (2013. gada 21. maijs) par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp.).

regula") attiecas uz ECBS statistikas pārskatu sniegšanas prasībām, jo īpaši to kopīgās atbildības vai kopīgu interešu jomās ([6]). Turklāt EKS 2010 regula tiek izmantota kā atsauce dažādos ECB statistikas tiesiskā regulējuma tiesību aktos. Tāpēc EKS 2010 regulas grozījumi var ietekmēt ECB statistikas tiesisko regulējumu.

1.2. ECB kā Eiropas statistikas sagatavotāja un lietotāja kopumā atzinīgi vērtē ierosinātās regulas grozījumu EKS 2010 regulā kā soli uz priekšu nacionālo kontu kvalitātes uzlabošanā. Tā kā EKS 2010 regula ir Eiropas makroekonomiskās statistikas pamats, tai ir būtiska nozīme dažādu ECB un Eurosistēmas uzdevumu izpildē, piemēram, monetārās politikas analīzē un ekonomisko un fiskālo prognožu sagatavošanā ([7]).

1.3. ECB atzinīgi vērtē ar ierosināto regulu ieviesto datu konsekvences stiprināšanu virknē dažādu tabulu, kas tiek iesniegtas saskaņā ar EKS 2010 datu nosūtīšanas programmu. Vienlaikus ECB ir būtiski nozīmīgi pilnīgi un savlaicīgi nacionālo kontu dati, jo īpaši attiecībā uz euro zonas dalībvalstīm. Šajā sakarā ierosinātā EKS 2010 nosūtīšanas programma nodrošina labu līdzsvaru starp paziņoto nacionālo datu savlaicīgumu, pilnīgumu un konsekvenci ([8]).

1.4. Turklāt ECB atzinīgi vērtē to, ka ierosinātajā regulā EKS 2010 regula saskaņota ar pārskatīto Individuālā patēriņa mērķklasifikāciju ([9]), jo tādējādi tiek nodrošināta datu salīdzināmība starp valstīm un saglabāta to nozīme lietotājiem.

2. **Īpaši apsvērumi Ierosinātās regulas 2. pielikums**

2.1. ECB kopumā piekrīt EKS 2010 nosūtīšanas programmas grozījumiem, kas ietverti ierosinātās regulas 2. pielikumā, ievērojot turpmāk izklāstītos īpašos apsvērumus.

2.2. ECB atzinīgi vērtē to, ka brīvprātīgi tiek nosūtītas ceturkšņa iekšzemes kopprodukta (IKP) un nodarbinātības ātrās aplēses (1.F tabula), ko izmanto euro zonas kopsavilkuma rādītāju publicēšanai pēc pārskata ceturkšņa beigām ([10]). Šīs ātrās aplēses ECB ir ļoti svarīgas, analizējot euro zonas tautsaimniecības izaugsmi un tās pamatā esošo dinamiku.

2.3. Ceturkšņa nacionālo kontu galveno rādītāju (1.Q tabula) atkārtota nosūtīšana trīs mēnešus pēc pārskata ceturkšņa var veicināt konsekvenci starp tabulām un biežumu. Šajā sakarā ECB mudina Komisiju (*Eurostat*) pārskatīt šādu nacionālo datu atkārtotas nosūtīšanas ietekmi uz euro zonas galveno IKP ceturkšņa rādītāju publicēšanas biežumu un grafiku. Jo īpaši jaunais noteikums varētu ļaut veikt pasākumus, lai uzlabotu galīgo euro zonas datu publicēšanas savlaicīgumu ne vēlāk kā 100 dienas pēc pārskata ceturkšņa beigām.

2.4. ECB atzinīgi vērtē to, ka tiek nosūtīti jauni dati par darījumiem ar Eiropas Savienības iestādēm un struktūrām (2. tabula par vispārējās valdības un tās apakšsektoru gada galvenajiem kopsavilkuma rādītājiem), un mudina Komisiju (*Eurostat*) apkopot valdības sektorā klasificēto Eiropas iestāžu kontus, pilnībā sadarbojoties pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai un nacionālo kontu statistikai. NextGenerationEU darbības uzsākšana atbalsta arī Eiropas iestāžu kontu izvērtēšanu un apkopošanu, lai nodrošinātu stabilu statistikas un analīzes sistēmu.

([6]) Sk. 7. punktu Atzinumā CON/2011/44.
([7]) Sk. 1. punktu Atzinumā CON/2011/44.
([8]) Ierosinātās regulas 2. pielikums, ar ko groza EKS 2010 regulas B pielikumu.
([9]) Ierosinātās regulas 1. pielikums, ar ko groza EKS 2010 regulas A pielikumu.
([10]) IKP ātrās aplēses publicē 30 un 45 dienas pēc pārskata ceturkšņa beigām. Nodarbinātības ātrās aplēses publicē 45 dienas pēc pārskata ceturkšņa beigām.

2.5. Ierosinātās regulas 2. pielikumā ieviesta jauna prasība dalībvalstīm nosūtīt Komisijai (*Eurostat*) gada finanšu kontus pēc sektora (6. tabula) un finanšu aktīvu un pasīvu gada bilances (7. tabula) jau četrus mēnešus pēc gada beigām. Iepriekš minētie posteņi, par kuriem saskaņā ar ierosināto regulu reizi gadā sniegs pārskatu Komisijai (*Eurostat*), iekļauti arī Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādnē 2014/3/ES (ECB/2013/24) ([11]), saskaņā ar kuru Eurosistēmas centrālajām bankām jāziņo ECB ceturkšņa finanšu konti. Šos savlaicīgos ceturkšņa datus ECB katru ceturksni nosūta Komisijai (*Eurostat*), un ar dažiem izņēmumiem tie atbilst gada datiem, kas prasīti saskaņā ar ierosināto regulu.

2.6. Katru ceturksni ECB un Komisija (*Eurostat*) kopīgi apkopo un publisko integrētos euro zonas kontus, kas aptver euro zonas institucionālo sektoru finanšu un nefinanšu kontus. EKS 2010 nosūtīšanas programma ir būtisks statistikas avots šā uzdevuma veikšanai. Tāpēc ECB īpaši atzinīgi vērtē to, ka ierosinātā regula saglabā ceturkšņa nefinanšu kontu pēc sektora (801. tabula) pieejamību un vispārējās valdības ceturkšņa finanšu kontu un bilances (27. tabula) pieejamību 85 dienas pēc pārskata ceturkšņa beigām. Šo laicīgo un uzticamo ceturkšņa datu sniegšana ir ECB augsta prioritāte.

2.7. ECB atzīst, ka ir svarīgi pielāgot Eiropas Kontu sistēmas statistiku ekonomikas attīstībai un jaunām lietotāju prasībām. Tāpēc ECB mudina politikas analīzes nolūkā sniegt pilnveidotu un obligātu pārskatu par ieguldījumu un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pamatlīdzekļu statistiku, vajadzības gadījumā norādot sadalījumu pēc ekonomiskās darbības. Tas attiecas uz gada (1.A tabula) un ceturkšņa (1.Q tabula) nacionālo kontu galvenajiem kopsavilkuma rādītājiem, pamatlīdzekļu šķērsklasifikāciju pēc ekonomiskās darbības un aktīva (20. tabula) un bruto pamatkapitāla veidošanas šķērsklasifikāciju pēc ekonomiskās darbības un aktīva (22. tabula). Turklāt ECB ierosina iekļaut 1.Q tabulā obligātu pārskatu sniegšanu par daļēji ilglaicīga un īslaicīga lietojuma precēm un pakalpojumiem, kā arī vismaz brīvprātīgu pārskatu sniegšanu par zemi, kas atrodas ēku un struktūru pamatā, 26. tabulā attiecībā uz nefinanšu aktīviem.

Frankfurtē pie Mainas, 2022. gada 25. martā

ECB prezidente
Christine LAGARDE

([11]) Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne 2014/3/ES (2013. gada 25. jūlijs) par Eiropas Centrālās bankas statistikas pārskatu sniegšanas prasībām ceturkšņa finanšu pārskatu jomā (ECB/2013/24) (OV L 2, 7.1.2014., 34. lpp.).